

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 września 2016 roku w sprawie z powództwa Z. C. przeciwko J. O. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo oraz zasądził od Z. C. na rzecz J. O. sumę 2417 zł z tytułu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, przejawiające się tym, że Sąd I instancji nie rozważył wszechstronnie wszystkich okoliczności sprawy jak również dokonał błędnej oceny materiału dowodowego, czego wynikiem było oddalenie powództwa w całości w sytuacji, gdy prawidłowa ocena tego materiału winna prowadzić do jego uwzględnienia, a w szczególności:

a) pominięcie zeznań powódki i brak dokonania ich prawidłowej oceny w części, w której wskazuje, iż przyczyną zwrócenia się z prośbą o pomoc do pozwanej był zły stan zdrowia oraz chęć powierzenia bliskiej osobie oszczędności celem przechowania środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie na przyszłość w szczególności na wypadek pojawienia się nowych metod leczenia choroby powódki, a nadto odmowa wiary zeznaniom powódki w zakresie w jakim wskazywała ona na brak wiedzy o wydatkowaniu przez pozwaną zgromadzonych oszczędności powódki na bieżące opłaty związane z zapewnieniem opieki oraz odmowa wiary zeznaniom w zakresie w jakim pozwana nie informowała każdorazowo powódki, iż dokonywane zakupy na jej rzecz finansowane są z pieniędzy stanowiących oszczędności życia powódki,

b) pominięcie zeznań męża powódki i brak dokonania ich oceny w części, w jakiej wskazuje on na fakt uczestniczenia w większości opłat na bieżące potrzeby powódki w szczególności opiekę domową, wizyty lekarskie oraz lekarstwa dla powódki,

c) pominięcie zeznań powódki oraz jej męża i brak dokonania ich oceny w zakresie twierdzeń, iż pozwana okazjonalnie dokonywała opłat na rzecz dodatkowych rehabilitacji oraz godzin opieki świadczonych w weekendy, w czasie w którym, zgodnie z ustaleniami sama zgodziła się podjąć opiekę nad chorą siostrą, by odciążyć męża powódki,

d) pominięcie zeznań pozwanej w zakresie, w jakim wskazywała, iż okazjonalnie dokonywała zakupów wydatkowanych z własnych pieniędzy na rzecz powódki oraz nie informowała każdorazowo powódki o źródle finansowania konkretnych zakupów dokonywanych na rzecz powódki;

e) pominięcie zeznań świadka J. S. w zakresie, w jakim wskazuje, iż oszczędności zgromadzone przez powódkę były zabezpieczeniem na wypadek pojawienia się nowych terapii w medycynie oraz zeznań zgodnie z którymi należności za opiekę opłacone były przez męża powódki;

f) pominięcie zeznań pozwanej oraz jej męża w zakresie w jakim przyznali, iż podpis na treści pełnomocnictwa upoważniającego pozwaną do korzystania z rachunków powódki nie został sporządzony własnoręcznie przez powódkę, a był podrobiony przez pozwaną,

1. art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez pominięcie w uzasadnieniu wyroku istotnych elementów podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia, które uniemożliwiają ocenę zasadności rozstrzygnięcia, w szczególności brak wskazania dowodów, na których Sąd się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, w zakresie rzekomo udzielonego pełnomocnictwa dla pozwanej do wszystkich udzielonych rachunków, poprzez brak w uzasadnieniu wyroku oceny dowodu przedłożonego przez powódkę na poparcie swoich roszczeń w postaci

pełnomocnictwa do umowy nr (...) z dnia 25 stycznia 2011 r., na którym widnieje podpis powódki, a który nie został przez nią złożony, natomiast został podrobiony przez pozwaną, co wynika wprost z zeznań męża J. O.;

2. obrazę przepisów prawa materialnego, będącą konsekwencją wskazanych wyżej naruszeń przepisów postępowania, a to:

a) art. 99 k.c. w zw. z art. 246 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż pozwana była upoważniona do czynności związanych z wypłatami środków zgromadzonych na rachunku bankowym powódki, gdy pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi powódki, nie zostało własnoręcznie podpisane przez powódkę, w związku z czym wskazać należy, iż do rzekomego upoważnienia w ogólnie nie doszło, a udowodnienie jego udzielenia nie jest dopuszczalne;

b) art. 65 § 2 Kodeksu Cywilnego poprzez błędną wykładnię treści stosunku zobowiązaniowego stron, polegającą na uznaniu, że strony łączyła umowa o dokonywanie wypłat pieniężnych z rachunków bankowych powódki i wykorzystywaniu tak uzyskanych sum na zaspokojenie bieżących potrzeb powódki.

W oparciu o wskazane zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie jak w petitum pozwu, tj. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 37.000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego obejmującego postępowanie przed Sądem I i II instancji, ewentualnie uchylenie wyroku w całości i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia co do kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz powódki.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu drugiej instancji według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, co czyni zbędnym ich ponowne przytaczanie w tym miejscu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2001 r., V CKN 348/00, LEX nr 52761, Prok.i Pr. 2002/6/40). Ustalenia te Sąd I Instancji poparł wnikliwą i rzetelną analizą zebranych dowodów, a ocena tych dowodów dokonana przez ten Sąd odpowiada zasadom logiki i obejmuje wszystkie okoliczności sprawy. Sąd Rejonowy powołał także prawidłową podstawę prawną wyroku, przytaczając w tym zakresie stosowne przepisy. Sąd II instancji nie dostrzega również naruszenia przepisów prawa materialnego, które zobligowany byłby wziąć pod uwagę z urzędu.

Wobec postawienia w apelacji zarówno zarzutów naruszenia prawa materialnego jak i procesowego zauważyć trzeba, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne, zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r. II CKN 60/97 - OSNC 1997/9/128). Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego zarzutów naruszenia prawa procesowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r. II CKN 18/97 – OSNC 1997/8/112).

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., jako że ewentualne wady uzasadnienia mogą utrudnić w stopniu znacznym, lub też wręcz zniweczyć możliwość prześledzenia toku rozumowania sądu a quo, a tym samym, zbędne byłoby odnoszenie się do pozostałych zarzutów apelacji. W ocenie Sądu zarzut ten nie jest trafny. Sąd Okręgowy w pełni podziela bowiem w tej kwestii stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 7 stycznia 2010 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 148/09 opubl. w LEX nr 577847,

zgodnie z którym zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia Sądu I Instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia. A to dlatego, że sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia z natury rzeczy nie ma wpływu na wynik sprawy jako, że uzasadnienie wyraża jedynie motywy wcześniej podjętego rozstrzygnięcia. Taka sytuacja w realiach niniejszej sprawy nie ma zaś miejsca. Pisemne motywy zaskarżonego orzeczenia przedłożone przez Sąd Rejonowy dostatecznie spełniają funkcję przypisaną przez ustawę temu dokumentowi sprawozdawczemu, umożliwiając odtworzenie rozumowania sądu orzekającego, które znalazło wyraz w sentencji zapadłego orzeczenia. Dokonanie przez Sąd Rejonowy nieprawidłowych ustaleń faktycznych w wyniku błędnej, w ocenie strony apelującej, oceny dowodów nie może stanowić podstawy do skutecznego podniesienia zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku posiada wszystkie niezbędne elementy konstrukcyjnej, co umożliwia dokonanie kontroli instancyjnej orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Nietrafny jest także zarzut naruszenia przepisu prawa procesowego

tj. art. 233 § 1 k.p.c. Przypomnieć trzeba, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, przepis art. 233 § 1 k.p.c. może zostać naruszony w wyniku nieuwzględnienia przez sąd przy ocenie poszczególnych dowodów zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, czy też na skutek przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości. Postawienie zarzutu naruszenia omawianego przepisu prawa procesowego wymaga zatem wskazania przez skarżącego konkretnych zasad, które naruszył sąd przy ocenie określonych dowodów (tak m.in. SN w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r. w sprawie III CK 314/05, LEX nr 172176; w wyroku z dnia 13 października 2004 r. w sprawie III CK 245/04, LEX nr 174185). W orzecznictwie podkreśla się przy tym, że przepis ten reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy (wartości) dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie poczynionych ustaleń faktycznych, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków. Uchybienia w tym zakresie winny się skonkretyzować w zarzucie sprzeczności ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2003 r., sygn. akt II CK 293/02, LEX nr 151622). Nadto, prawidłowo skonstruowany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga od apelującego wskazania, które dowody, w jakim zakresie i dlaczego zostały przez sąd ocenione z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji, które ustalenia faktyczne są wadliwe i jakie powinny być ustalenia prawidłowe, ewentualnie jakich ustaleń zabrakło w zaskarżonym wyroku. Z całą pewnością postawienie zarzutu naruszenia

art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów, a z taką sytuacją mamy do czynienia w rozpatrywanej sprawie. Apelacja powódki postępowania nie odpowiada przedstawionym wyżej wymogom w zakresie prawidłowo skonstruowanego zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. i w istocie stanowi wyłącznie subiektywną polemikę skarżącej z wyczerpująco umotywowanym stanowiskiem Sądu Rejonowego co do oceny materiału dowodowego. Zarzut obrazy prawa procesowego, jawi się zatem jako bezzasadny i świadczący o dezaprobachie stanu faktycznego ustalonego na podstawie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału dowodowego tylko z tej przyczyny, że nie wspiera on stanowiska skarżącej. Przypomnieć w tym miejscu należy, iż przy zróżnicowanym i sprzecznym co do treści materiale dowodowym, o treści ustaleń faktycznych decyduje ostatecznie przekonanie sądu. Jeżeli w sprawie istnieją dwie grupy przeciwstawnych dowodów, ustalenia faktyczne z konieczności muszą pozostawać w sprzeczności z jedną z nich. W takiej sytuacji, jaka zaistniała w niniejszym sporze, sąd orzekający w ramach i granicach swobodnej oceny dowodów ma prawo eliminacji pewnych dowodów, poprzez uznanie, że pozbawione są one wiarygodności albo, że nie są istotne. Jeżeli przy tym stanowisko swoje w zakresie dokonanych wyborów uzasadni w sposób zgodny z intencją art. 233 § 1 k.p.c., to nie dopuszcza się jego naruszenia.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nakazuje stwierdzić, że przedstawione w tej sprawie dowody zostały przez Sąd Rejonowy ocenione prawidłowo, stanowiąc podłoże do trafnych wniosków, które legły u podstaw kwestionowanych przez skarżącą ustaleń. Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy powódka nie przedstawiła żadnych wiarygodnych dowodów potwierdzających podaną przez nią wersję wydarzeń. Depozycje wskazanych przez nią świadków oparte były albo na informacjach uzyskanych od powódki, co obniżało ich wiarygodność lub potwierdzały wersję pozwanej.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji słusznie uznał za wiarygodną wersję zdarzeń podaną przez pozwaną, która znajdowała potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach świadków H. K. i J. S., trafnie uznając również, że strony łączyła wyłącznie umowa, na podstawie której pozwana zobowiązała się dokonywać wypłat z rachunku bankowego powódki i pokrywać z nich wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją powódki oraz opieką nad nią, co niewątpliwie łączyło się także z udzieleniem pozwanej pełnomocnictwa do dokonywania tego rodzaju czynności. Sąd trafnie przyjął także, że do zawarcia tej umowy doszło w 2007 roku, kiedy to dla powódki został założony rachunek bankowy w (...) Bank S.A. Oceny tej nie zmienia argumentacja zmierzająca do podważenia wiarygodności dokumentu w postaci pełnomocnictwa do dysponowania rachunkami bankowymi powódki, wskazując, iż podpis Z. C. został podrobiony, a zatem umocowanie do wypłacania środków z rachunków bankowych nie miało miejsca, albowiem oświadczenie woli w tym zakresie nie pochodziło od powódki. Twierdzenia powódki nie zostały bowiem w żaden sposób udowodnione. Same zaś twierdzenia strony nie stanowią dowodu.

Z prawidłowych zatem ustaleń Sądu I instancji wynika, że pozwana w sposób właściwy wywiązała się z umowy o dokonywanie wypłat pieniężnych z rachunku powódki i wykorzystywanie tak uzyskanych sum na zaspokojenie potrzeb powódki. Powódka nie wykazała zaś, aby przekazała pozwanej jakiegokolwiek środki pieniężne, z których pozwana miałaby się rozliczyć.

Przesądając o bezzasadności wskazanych powyżej zarzutów, odnoszenie się do pozostałych zarzutów naruszenia norm prawa materialnego, tj. art. 99 k.c. w zw. z art. 246 k.p.c. oraz art. 65 § 2 k.c. należało uznać za bezprzedmiotowe, jako że ustalony przez sąd drugiej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń, a zatem jest niezbity i niepodważalny i nie został skutecznie zakwestionowany rozpoznawaną apelacją. Wskazać jednak należy, że wbrew stanowisku skarżącej nie doszło do naruszenia art. 99 k.c. w zw. z art. 246 k.p.c., a także naruszenia art. 65 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię treści stosunku zobowiązaniowego stron. Sąd w oparciu o materiał dowodowy przedmiotowej sprawy słusznie uznał, że strony łączyła jedynie umowa o dokonywanie wypłat pieniężnych z rachunków bankowych powódki i wykorzystywaniu tak uzyskanych sum na zaspokojenie bieżących potrzeb powódki, co łączyło się także z udzieleniem pozwanej pełnomocnictwa do dokonywania tego rodzaju czynności. Twierdzenia skarżącej, że skoro podpis widniejący na pełnomocnictwie został podrobiony przez pozwaną, to brak było podstaw do uznania uzgodnionego porozumienia pomiędzy stronami (którego w ocenie apelującej nie było), nie zostały poparte żadnymi dowodami i tym samym nie zasługiwały na uwzględnienie. Stanowisko to należało poczytać jedynie jako wyraz przyjętej linii obrony, która nie mogła się ostać. Materiał dowodowy przedmiotowej sprawy nie dostarczył zatem podstaw do przyjęcia, że zgodnym zamiarem stron było przekazanie pozwanej środków pieniężnych w gotówce i powierzenie pozwanej rozporządzanie nimi na potrzeby związane z leczeniem powódki i opieką nad nią. Sama polemika z taką decyzją Sądu, bez wskazania argumentów, które podważałyby jej trafność i uzasadniałyby przyjęcie tezy apelującej, czyni zarzuty oczywiście bezzasadnymi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądzono od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustaloną na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800).